

Notitie over overleg tussen Houtkwartier en Gemeente

Datum: 19 oktober 2022

Onderwerp: Energietransitie

N.B.:

Dit is mijn (Wim Scholten) weergave van het overleg. Het is niet gecheckt door de gemeente-ambtenaren en niet naar hen verstuurd.

Aanwezig:

- Gemeente: 2 direct betrokken ambtenaren
- Houtkwartier: Wim Scholten, wijkambassadeur

Agenda:

- Open brief aan de gemeenteraad
- Gebiedsaanpak
- Demo Huisdossier (is niet aan de orde geweest en doorgeschoven naar volgend overleg)

Open brief aan de gemeenteraad

De betreffende ambtenaren zijn zeer ontstemd over de open brief. Ze noemen de stap naar de gemeenteraad een mega escalatie. Het is een grote verrassing en wordt gezien als een overval. Waarom is een dergelijke brief geschreven? Waarom is het concept niet eerst aan ons voorgelegd? Er staan onjuistheden in de brief. Dit leidt weer tot allerlei vragen vanuit de raad. De wijkambassadeur geeft aan dat hij door een 3^e direct betrokken ambtenaar is aangesproken over de open brief. Hij had de open brief moeten tegenhouden. Het is duidelijk dat de open brief heeft geleid tot de nodige emoties binnen de gemeente.

Wim licht een en ander toe. Houtkwartier en Tegengas beschouwen het totale plaatje. Dat gaat veel verder dan de gemeentegrens van Leiden. De betreffende ambtenaren bewegen zich vooral binnen de grenzen van de gemeente. Diverse kaders ontbreken:

- Er zijn geen antwoorden op vragen over de kosten voor de burger (aansluitkosten en de maatschappelijke kosten). Tijdens een voorlichtingsbijeenkomst van de provincie over WLQ+ is b.v. gezegd, dat de burgers voor de kosten opdraaien. Men herhaalt steeds dezelfde melodie "haalbaar, betaalbaar en duurzaam". Het wordt nooit concreet.
- Wat betekent een en ander voor de CO2 uitstoot? Welke reductie wordt gerealiseerd voor elke oplossing, elk scenario? Er komen geen antwoorden op de gestelde vragen.
 - **De direct betrokken ambtenaren geven aan dat kosten en CO2-uitstoot voor hen niet het meest belangrijk zijn**
- Voor de CO2-uitstoot moet je de volledige keten beschouwen d.w.z van bron t/m de aansluiting. Alleen een deel van de keten beschouwen geeft geen realistisch beeld. Voor de "restwarmte" van WarmtelinQ+ gaat het niet alleen om de bron en zijn veel meer factoren van belang.
 - De restwarmte vanuit Rotterdam wordt getransporteerd met een temperatuur van 120 graden. Geothermie heeft een basistemperatuur van 50 graden. Via een Warmte Overdracht Station kan je dit water opwarmen tot 120 graden en mengen met de restwarmte. Dit vraagt energie en leidt tot CO2-uitstoot.
 - Er is een distributie netwerk nodig in de stad met grote warmteverliezen. Vattenfall geeft aan dat elke aansluiting elke gewenste temperatuur kan krijgen. Dan koelen we het water gewoon af tot die temperatuur. Dat betekent verlies van energie. Dit is zo beschreven in de antwoorden op gestelde vragen tijdens voorlichtingsbijeenkomst van de provincie. In een eerder overleg tussen Vattenfall, de gemeente en Houtkwartier is een soortgelijke uitleg gegeven.

- Vattenfall wordt betaald op basis van het temperatuurverschil tussen de aanvoerbuis en de retourbuis.

Dit lijkt niet op een gewenst proces wanneer we het energieverbruik willen beperken.

- WarmtelinQ+ biedt alleen soelaas voor de basislast. Aan de westkant van de A44 in het Oegstgeestse deel van het Bio Science moeten een enorme pieklast centrale en een grote back-up centrale worden gebouwd. Die draaien op gas en zorgen voor een belangrijke CO₂-uitstoot. **Dit is een andere gemeente en daar gaan de direct betrokken ambtenaren niet over.**
- De gemeenteraad heeft in juni 2021 gevraagd om scenario's. Tijdens de gemeenteraad van 10 maart is zeer nadrukkelijk weer om scenario's gevraagd. Scenario's horen te worden beschreven van de bron t/m de aansluiting incl. de kosten en de CO₂-reductie. Zowel leden van de gemeenteraad als wij (Houtkwartier als Tegengas) zien niets van een degelijke uitwerking van scenario's. Besluiten over scenario's zijn in onze optiek essentieel voordat je kunt beginnen met wijkuitvoeringsplannen.
 - **De direct betrokken ambtenaren geven aan dat scenario's zijn onderzocht in het Fakton rapport. Het onderzoek is volgens hen allemaal al eerder gedaan Dat geldt ook voor een scenario zonder WLQ+. De gemeenteraad heeft hierover nooit vragen gesteld. Ze hebben ook geen kanttekeningen geplaatst.**
 - **Feitelijk lijkt het Fakton rapport achterhaald. Er is sprake van een 4-tal blz. met aannames en kanttekeningen. De basis is al niet goed.**
- De gemeente heeft nooit een helder beeld geschetst van alle belanghebbende partijen. Laat staan dat er helderheid bestaat over de taken en verantwoordelijkheden. Je ziet nu dat er diverse partijen bezig zijn en dat er geen sprake is van één geheel. Wie is er de eindverantwoordelijke? De laatste OSEM voortgangsrapportage is daarvan een goede illustratie.
 - **In het manifest van het Houtkwartier is duidelijk verwoord hoe dit aan te pakken.**
- De gemeenteraad zou volgens de direct betrokken ambtenaren geen rol hebben bij de besluitvorming rond WLQ+. De raad kan de besluitvorming alleen beïnvloeden via de verlening van vergunningen.
- Vanuit de direct betrokken ambtenaren wordt aangegeven "elektrificering is niet gewenst". **Dit doet geen recht aan ontwikkeling energiesysteem (zie manifest Houtkwartier). Doe geen recht aan EV, warmtepompen, opslag systeem electriciteit en opslagsysteem warmte**
- Gekonstateerd wordt, dat in het Houtkwartier, langs de Schipholweg en ook langs de Schipholweg goed geïsoleerde flatgebouwen zijn aangesloten op de stadsverwarming. Op 10 oktober is voor het Houtkwartier nog een omgevingsvergunning afgegeven voor de bouw van 51 appartementen. Ook dit gebouw wordt aangesloten op de stadsverwarming. Volgens de direct betrokken ambtenaren kunnen zij hier niets tegen doen. Het zijn contracten, die worden afgesloten tussen Vattenfall en de eigenaren van deze gebouwen.
 - **Er is sprake van een mismatch tussen de beperkte energiebehoefte van deze gebouwen en de temperatuur van de stadsverwarming.**
 - **De gemeente zou regulerend moeten optreden. Er zijn andere woningen en gebouwen in de stad waar de stadsverwarming een betere match is.**
- **Het tekenen van convenanten en contracten:**
 - Er loopt nog een procedure bij de Raad van State (gemeenteraad Den Haag en diverse bewoners). Er komen geen antwoorden op gestelde vragen!!!
 - De MER-commissie voor het WLQ+ trace heeft veel relevante commentaren en signaleert significante tekortkomingen. Aangegeven wordt, dat scenario's nodig zijn.
 - Er zijn zienswijzen ingediend op het trace voor de WLQ+. Er wordt o.a. aangegeven, dat niet wordt voldaan aan de Europese regelgeving.
- **De wijze van besluitvorming is onder druk gezet**

- Transparantie is onvoldoende
- Leden van PS ZH moeten tekenen voor geheimhouding bij de besluitvorming over overname WBR en aanleg WLQ+
- Er is sprake van geheime overleggen tussen PZH en de wethouder van Den Haag en tussen Ministerie EZK en de wethouder van Den Haag. Een deel van de gemeenteraad van Den Haag wijzigde de koers naar aanleiding van deze overleggen.
- **De gemeente dient op te komen voor de belangen van de burgers!!!!**. Dat betekent dat de gemeente verder dient te kijken dan de grens van de gemeente. Het betekent ook samen optrekken met en gebruik maken van de experts in de stad.

We hebben over een en ander een lange discussie gehad. Wellicht zou een expert meeting kunnen helpen. Het zou een meeting moeten zijn met direct betrokken, leden van de gemeenteraad, Tegengas, Houtkwartier, Gasunie en Vattenfall.

Gebiedsaanpak

Er gaat een collegebrief naar de gemeenteraad met het voorstel in 5 wijken te starten met het opstellen van een wijkuitvoeringsplan. Dat is zeer recent met de wethouder besproken.

Die 5 wijken zijn:

- Leiden ZuidWest
- Stevenshof
- Waardeiland (bewoners en ondernemers willen een eigen warmtenet met publiek eigendom; het gaat om 500 woningen en de industrie)
- Meerburg
- Merenwijk

De Vogelwijk en het Houtkwartier komen in fase 2 aan bod

De direct betrokken ambtenaren willen werken volgens het z.g. Wijkkompas. Daarin worden 6 fasen onderscheiden. Het Houtkwartier hanteert in hun manifest een 4 fasen model. Dat model begint met het vastleggen van de bestaande situatie.

De gemeente heeft al 2 externen van APM ingehuurd als projectleider voor de verschillende wijken.

De direct betrokken ambtenare geven aan, dat de woningscorporaties willen aansluiten op de stadsverwarming.

Private en publieke warmtenetten kunnen naast elkaar bestaan.